

Č. 10.977.

Církevní věci: Katolický biskup na Slov. není ani za platnosti zák. č. 122/26 Sb. legitimován ke stížnosti na nss do rozhodnutí referátu min. škol. v Bratislavě, kterým byl duchovnímu odňat nárok na kongruální platy, včetně platy odpočivné.

(Nález ze dne 3. ledna 1934 č. 21.355/33.)

Prejudikatura: Boh. A 10.745/33 a tam uvedené.

Věc: Dr. Pavel J. v T. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o kongruu duchovního.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřipustnost.

Důvody: S poukazem na to, že biskupský ordinariát v Trnavě nevyhověl výnosu žal. úřadu z 18. dubna 1930 a ve smyslu ustanovení § 9 zák. čl. XIV:1898 během tří měsíců nepředložil oznámení cestou zem. úřadu o tom, že zavedl proti Řehoři B., řím.-kat. duchovnímu v G. disc. řízení proto, že dne 18. srpna 1929 předem ohlašoval a dne 20. srpna 1929 skutečně oslavoval jako den sváteční svátek sv. Štěpána jako krále uherského velkou mší a zvláštním kázáním, vyslovil žal. úřad nař. rozhodnutím toto:

»Následkem toho, odvolává se na ustanovení § 6 zák. č. 122/26 Sb., resp. § 177 vl. nař. č. 124/28 Sb., dále § 5 zák. čl. XIII:1909 a § 7 zák. čl. XIV:1898 odnímám Řehoři B., řím.-kat. duchovnímu v G. nárok na kongruu se všemi právními následky vyplývajícími z kongruového zák. č. 122/26 Sb., pokud se týče vl. nař. č. 124/28 Sb. na dobu určenou ustanovením § 4 zák. čl. XIII:1909, t. j. tří roků od vynesení tohoto rozhodnutí. Ve smyslu ustanovení § 20 vl. nař. č. 124/28 Sb. platy podle tohoto nařízení nastupují namísto všech dosavadních stálých požitků (posavadních kongruových doplňků), placených z prostředků státních podle dosavadních kongruových zákonů, min. nařízení, usnesení vlády aneb min. výnosů. Vzhledem k tomuto zákonnému předpisu mají se považovati za platy duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných, resp. recipovaných podle ustanovení kongr. zák. č. 122/26, pokud se týče vl. nař. č. 124/28 tyto finanční výhody: 1. kongruální plat a zvýšení téhož podle ustanovení § 1 ve výměře stanovené § 3 zák. č. 122/26 Sb., pokud se týče §§ 2 a 80 a násl. vl. nař. č. 124/28 Sb.; 2. výchovné podle § 1 odst. 2 zák. č. 122/26 Sb., resp. §§ 9 a 10 nař. č. 124/28 Sb.; 3. platy odpočivné a zaopatřovací podle zák. č. 122/26 Sb., resp. § 28 a násl. vl. nař. č. 124/28 Sb. V důsledku toho ukládám zem. úřadu v Bratislavě, aby ve smyslu cit. zák. ustanovení Řehoře B., řím.-kat. duchovního v G. vyloučil z účastenství na uvedených kongruálních požitcích a právech, vyplývajících ze zák. č. 122/26 Sb., resp. vl. nař. č. 124/28 Sb. s platností od prvního dne následujícího měsíce

po doručení tohoto výnosu zem. úřadu. Z uvedeného důvodu vzhledem k ustanovení § 30 vl. nař. č. 124/28 Sb. osvobozuji Řehoře B. od povinnosti placení pensijních příspěvků po dobu odnětí jeho kongruových požitků, pokud se týče ztráty práva na ně.»

O stížnosti, dovozující, že žal. úřad není oprávněn odnítí faráři Řehoři B. nárok na doplněk kongruový a pensi, uvažoval nss takto:

V daném případě jde — jak plyne ze spisů, zejména z nař. rozhodnutí — o nároky na státem placené požitky osobní, spojené se zastáváním funkce v duchovní správě, plynoucí duchovnímu ze zák. č. 122/26 Sb. a nař. č. 124/28 Sb. Nss pak vyslovil v nál. Boh. A 10.745/33 právní názor, že ani za platnosti zák. č. 122/26 Sb. není řím.-katolický biskup na Slov. legitimován ke stížnosti na nss do rozhodnutí referátu min. škol. v Bratislavě, kterým duchovnímu jeho diecese byly dočasně nebo trvale odňaty platy (aktivní či odpočivné) od státu, vyplývající z citovaných předpisů.

Setráváaje při tomto svém právním názoru, musil nss i předmětnou stížnost odmítnouti pro nepřipustnost, aniž na tom co mění tvrzení stížnosti — omezené nad to na odnětí požitků zaopatřovacích — že církevní vrchnost jest tu legitimována ke stížnosti jako představitelka kněžstva, jemuž by bylo ukřivděno potud, že by muselo ze svých sbírek vyživovati potrestaného kněze; neboť stanovisko to by muselo s hledisek zákonů státních, zde směrodatných, předpokládati především, že církev (tedy v jejím zastoupení biskup) má právo na to, aby jejímu duchovnímu za podmínek zákonem stanovených byly vypláceny státní platy, zákonem č. 122/26 Sb. zaručené. Takového práva však, pokud jde o cirkve kongruální, tu není, neboť — jak bylo již v cit. nálezu dovedeno — zák. č. 122/26 zná ve směru stížností napadeném jako nositele subjektivních práv toliko jednotlivé duchovní. Není-li tu však tohoto práva, pak jest zřejmo, že hlediska stížností uváděná ve věci legitimace jsou úplně cizí zákonu č. 122/26 Sb., z něhož i stížnost vychází, nedovolávajíc se žádného kongruálního předpisu práva státního ba ani církevního.

Č. 10.978.

Vodní právo. — Řízení správní: I. Je živn. společenstvo mlynářů legitimováno k obhajování vodních práv svých členů před úřady vodoprávními? — **II.** Nevznesl-li majitel vodního díla v řízení vodoprávním námitek proti projektu zavodňovacímu, nemá vodoprávní úřad možnosti, aby se zabýval otázkou vlivu projektu toho na vodní právo onoho majitele vodního díla. — **III.** K projednání žádosti za schválení vodního díla je zásadně příslušný politický úřad onoho okresu, v němž vodní dílo (resp. hlavní jeho součást) je položeno nebo má býti zřízeno. — **IV.** U družstevních zavodňovacích podniků je zásah do cizích práv vodních na veřejných tocích možný a přípustný tehdy, 1. když zavodnění by jinak nebylo vůbec možné anebo bylo možné jen za nepoměrných nákladů, 2. když podniku zavodňovacímu přísluší nesporně vyšší hospodářský význam, než jaký má ono jiné užívání vody, 3. když a pokud je odnětí vody potřebí k účelnému zavodnění. — **V.** Jde-li o ta-